

Rapport

Rapport over een klacht over het regionale politiekorps Haaglanden

Datum: 24 november 2011

Rapportnummer: 2011/349

Aanleiding

Verzoeker wordt op 28 december 2009 op straat door de politie aangehouden omdat hij verdacht wordt van bedreiging. Hij krijgt handboeien om en hij wordt meegenomen naar het politiebureau. Op het politiebureau blijkt na het tonen van een legitimatiebewijs dat verzoeker niet de verdachte is die de politie moet hebben en nadat hij een tijdje in een politiecel heeft gezeten mag hij naar huis. Verzoeker is het niet eens met de gang van zaken en hij dient op 22 januari 2010 een klacht in bij de politie. De meeste onderdelen van zijn klacht worden door de korpsbeheerder ongegrond verklaard. Verzoeker is het hier niet mee eens en hij dient op 15 oktober 2010 een klacht in bij de Nationale ombudsman.

Klacht

Verzoeker klaagt over het politieoptreden van het regionale politiekorps Haaglanden op 28 december 2009. Verzoeker klaagt er met name over dat hij door politieambtenaren is aangehouden, is geboeid en dat hij hardhandig werd gefouilleerd. Ook klaagt verzoeker erover dat er geen enkele vorm van excuses is aangeboden, terwijl verzoeker ten onrechte van zijn vrijheid is beroofd en dit klachtonderdeel door de korpsbeheerder gegrond is verklaard.

Lezing verzoeker

1. Verzoeker loopt op 28 december 2009 in de avond na een bezoek aan zijn ouders op straat en toevallig komt hij zijn broer K. tegen met wie hij al een tijd geen contact meer heeft.
2. Verzoeker ziet dat een groep politieambtenaren met honden op hem en zijn broer afrennen. Voordat verzoeker het doorheeft roept één van de politieambtenaren op agressieve toon dat verzoeker en zijn broer hun handen omhoog moeten doen. Blijkbaar zoekt de politie zijn broer K.. Verzoeker ziet vervolgens dat zijn broer aangeeft dat hij K. is.
3. Verzoeker doet zijn handen snel omhoog. Vervolgens smijt de politieambtenaar hem tegen een geparkeerde auto aan en onderwerpt hem aan een hardhandige fouillering, aldus verzoeker. Volgens verzoeker knijpt de politieambtenaar hem daarbij meerdere malen hard in het kruis. Daarna krijgt verzoeker de handboeien om.
4. Verzoeker voelt zich hierdoor vernederd en onheus behandeld. Het ging er volgens verzoeker hardhandig aan toe terwijl hij zich helemaal niet verzette.
5. Ondertussen probeert verzoeker de politieambtenaar ervan te overtuigen dat hij niets heeft gedaan en dat de verkeerde persoon wordt aangehouden. De politieambtenaar

luistert echter niet naar verzoeker en zegt dat hij zijn 'bek moet houden', aldus verzoeker. Ook zou volgens verzoeker de politieambtenaar de handboeien nog strakker hebben gedaan, waardoor verzoekers polsen onder de striemen zaten.

6. Vervolgens wordt verzoeker in een politieauto geduwd en naar het politiebureau afgevoerd. Op het politiebureau wordt aan verzoeker verteld dat hij is aangehouden voor bedreiging. Hij wordt ruim tweeënhalf uur vastgehouden en vervolgens wordt hij vrijgelaten, zonder enige vorm van uitleg of excuses.

7. Verzoeker wil graag uitleg over de gang van zaken en hij wil een leidinggevende spreken. Na lang aandringen komt er uiteindelijk een leidinggevende. Ook deze geeft verzoeker geen antwoord op zijn vragen en verzoeker heeft het gevoel dat hij door de politieambtenaren wordt afgewimpeld.

8. Verzoeker is het hier niet mee eens en hij dient op 22 januari 2010 een klacht in bij de politie. Hij klaagt erover dat hij onterecht is aangehouden, dat hij hardhandig is gefouilleerd en dat hij onterecht is opgehouden voor verhoor terwijl hij geen verdachte was.

9. De klachtencommissie van de politie was van oordeel in haar advies dat de klachten over de aanhouding en de fouillering niet gegrond waren, maar de klacht over de ophouding wel. De korpsbeheerder heeft dit advies in zijn geheel overgenomen.

10. Verzoeker is het hier niet mee eens en op 21 oktober 2010 ontvangt de Nationale ombudsman zijn klacht.

Verklaring politieambtenaren

Politieambtenaar W.

Politieambtenaar W. is degene die verzoeker heeft aangehouden.

1. Politieambtenaar W. heeft tijdens het klachtonderzoek van de politie en van de Nationale ombudsman verklaard dat hij op 28 december 2009 als hondengeleider naar een huisadres in Den Haag werd gestuurd samen met zijn collega P. Als zij op het bewuste adres aankomen, zijn daar al wat collega's van het wijkteam aanwezig, een aantal zogenaamde 'bikers' en nog twee hondengeleiders.

2. Volgens W. was er vanuit een woning gebeld door een vrouw dat zij met een aantal andere personen in een woning was, maar dat zij niet de woning uit konden. Een man, genaamd K, zou de personen in de woning bedreigen met een mes en een hakbijl.

3. K. zou bekend zijn bij Parnassia en hij zou gek worden als hij de politie zou zien volgens de meldster. Hierop besluiten de politieambtenaren om buiten op straat voor de woning een plan van aanpak te maken om de woning te benaderen.

4. Tijdens het overleg komen de vrouwen de woning uitrennen. Tevens lopen er een paar mannen de woning uit. De vrouwen vertellen dat K. één van de mannen is. Vervolgens rent politieambtenaar W. samen met de andere hondengeleiders in de richting van de mannen.

5. Bij een kruising komen ze bij de mannen. De collega die voorop loopt sommeert de mannen te blijven staan. Hierop wordt gevraagd wie van de twee mannen K. is. W. hoort dat beide mannen zeggen dat zij K. heten. Vervolgens worden beide mannen aangehouden.

6. De collega's van W. houden naar later blijkt K. aan en W. houdt naar later blijkt verzoeker aan. W. laat verzoeker zijn handen op het dak van een geparkeerde auto plaatsen. Dit was op een normale en zeker geen agressieve toon, aldus W. Verzoeker voldoet hieraan en biedt geen verzet. W. heeft verzoeker zeker niet tegen een auto gesmeten, zoals deze suggereert.

7. Vervolgens deelt W. verzoeker mee dat hij is aangehouden. Hij fouilleert verzoeker volgens de aangeleerde methode. Daarbij heeft hij verzoeker in verband met de veiligheid inderdaad in zijn kruisstreek betast, maar hij heeft verzoeker niet hard geknepen in zijn kruis. Daarna brengt W. de transportboeien aan. De politieauto's van de wijkpolitie zijn namelijk niet ingericht voor het vervoer van arrestanten.

8. Er is niet gelijk een politieauto beschikbaar om verzoeker naar het politiebureau te brengen en daarom moeten ze even wachten. Tijdens dit wachten geeft verzoeker aan dat de politie de andere persoon moet hebben en dat hij niets heeft gedaan.

9. Omdat verzoeker al is aangehouden en omdat hij ook heeft aangegeven K. te heten, zegt W. tegen verzoeker dat ze op het politiebureau zullen uitzoeken wie hij is en wat er in de woning is gebeurd.

10. Dit gesprek verloopt op normale toon. Hierbij zijn zeker niet de transportboeien strakker gezet, wat zelfs onmogelijk was omdat ze al 'gelocked' waren. Toen er een politieauto beschikbaar was heeft W. verzoeker laten instappen in de auto. Dit gebeurde op een normale en rustige manier, waarbij verzoeker zelf instapte, aldus W. Verzoeker is volgens W. zeker niet door hem vernederd en/of onheus behandeld.

Politieambtenaar P.

Politieambtenaar P. is een collega hondengeleider van politieambtenaar W. Hij was aanwezig bij de aanhouding van verzoeker.

1. Politieambtenaar P. verklaart dat nadat de vrouwen de woning zijn uitgerend, hij verderop twee mannen ziet lopen, die snel uit het zicht verdwijnen. Volgens de vrouwen is K. een van de mannen die hij ziet lopen.

2. Hierop rent P. samen met zijn collega's in de richting van de mannen. Omdat er sprake zou zijn van wapens, neemt P. zijn diensthond en een schild ter hand. P. rent met de hond aan de andere kant van de straat dan zijn collega's om in te kunnen grijpen met de diensthond als dat nodig is.

3. Bij de mannen aangekomen, maar nog steeds aan de andere kant van de straat, ziet P. dat de mannen gehoor geven aan de sommaties van de collega's. De ene man plaatst zijn handen tegen een hek en de andere op een auto. Vervolgens ziet hij dat de beide mannen door zijn collega's worden aangehouden en in de transportboeien worden geplaatst. Hierna worden de mannen door een politieauto van het wijkteam naar het politiebureau gebracht. Dit verloopt allemaal rustig en ordelijk volgens P. De mannen werken mee en er is geen reden om de politiehond in te zetten.

4. Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman verklaart P. schriftelijk dat hij verbaasd is over de klacht van verzoeker, juist omdat alles zo rustig verliep. P. verklaart dat hij vindt dat zijn collega W. duidelijk en correct heeft gehandeld.

5. P. is het wel met verzoeker eens dat hij weinig ruimte heeft gekregen om zijn verhaal te doen of om zijn legitimatiebewijs te tonen. Dit kwam echter door het feit dat de politieambtenaren te maken hadden met een man die ervan verdacht werd een mes en een hakbijl bij zich te hebben. Deze man zou geestelijk niet gezond zijn en agressief zijn naar de politie volgens de meldster.

6. Het verbaast P. dat verzoeker stelt dat zijn collega W. verzoeker veelvuldig geprovoceerd zou hebben door te schreeuwen, te duwen en te trekken en hem meerdere malen in zijn kruis zou hebben gegrepen. P. heeft niets van dit alles gezien of gehoord. Hij kent collega W. als een integere collega en hij heeft nooit dergelijk gedrag van hem gezien.

7. Kennelijk was het voor de collega's niet duidelijk wie de verdachte K. was en daarom zijn blijkbaar beide mannen aangehouden. Gezien de aard van het incident is P. van mening dat het niet meer dan logisch was om beide mannen de transportboeien om te doen om een veilige situatie te creëren.

8. Nadat de mannen weg waren heeft politieambtenaar P. nog in de omgeving gezocht naar wapens met de diensthond maar hij heeft niets gevonden.

Politieambtenaar B.

Politieambtenaar B. was als senior hondengeleider ook op die bewuste avond aanwezig.

1. Zij verklaart dat op het moment dat de mannen en vrouwen uit de woning komen, zij samen met de andere hondengeleiders in de richting van de mannen rent.
2. Bij de mannen aangekomen, sommeert zij de mannen te blijven staan. Tevens vraagt zij de mannen wie van de twee K. is en zij hoort dat beide personen aangeven dat zij K. heten. Hierop worden beide personen aangehouden door haar en door collega W. Op het politiebureau blijkt later dat zij K. heeft aangehouden en W. verzoeker.

Verklaring K.

Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman heeft verzoekers broer K. schriftelijk een verklaring afgelegd.

1. Op maandag 28 december 2009 rond 19.00 uur komt K. thuis en hij treft zijn huisbaas samen met haar moeder en zus in zijn woning aan. De huisbaas vertelt hem dat zij wil dat hij onmiddellijk uit de woning vertrekt en de sleutels inlevert, anders belt zij de politie, aldus K.
2. K. was het hier niet mee eens en hij miste ook nog eens € 900 aan contanten uit de woning. Volgens K. was hij hier heel erg boos over, maar hij heeft geen mensen bedreigd.
3. Vervolgens gaat K. naar buiten om even af te koelen. Hij ziet dan dat het in de straat wemelt van politie. Hij loopt weg en aan het einde van de straat komt hij zijn broer tegen. Op dat moment wordt K. aangesproken door een politieambtenaar die vraagt of hij K. is en hij antwoordt dat hij dat inderdaad is.
4. Vervolgens wordt hij aangehouden. Omdat hij tegenstribbelt, wordt hij hardhandig tegen een hek gezet. Hij weet niet wat er aan de hand is en hij ziet dat ook zijn broer wordt aangehouden.
5. Op het politiebureau vertelt K. het hele verhaal. Als snel komt de politie tot de conclusie dat het hele verhaal berust op onzin en verzinsels. Volgens K. wordt hij een half uur na zijn aanhouding weer vrijgelaten en is hij ook niet verder vervolgd voor een strafbaar feit. Hij denkt dat de huisbaas of één van haar familieleden de politie heeft gebeld om hem uit huis te zetten.
6. K. benadrukt in zijn verklaring dat zijn broer met dit hele verhaal niets te maken heeft. Hij is tijdens het hele gebeuren niet in de woning geweest en omdat zij al een tijd geen contact meer met elkaar hadden, wist zijn broer niet eens dat hij daar woonde.
7. Tijdens de aanhouding stond verzoeker op een paar meter afstand en K. begrijpt niet waarom de politie ook zijn broer heeft aangehouden. K. verklaart dat hij ook niet heeft gehoord dat zijn broer zich voor iemand anders heeft uitgegeven.

Standpunt korpsbeheerder

1. De korpsbeheerder is van mening dat er ten aanzien van verzoeker een redelijk vermoeden van schuld bestond op grond van artikel 27 van het Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder 1.) Dit is met name gebaseerd op de melding, de verklaringen van de uit de woning gekomen vrouwen en het feit dat beide mannen verklaarden K. te zijn.
2. Ingevolge artikel 128 van het Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder 2.), vond ontdekking van het strafbare feit op heterdaad plaats. Op basis van artikel 53 van het Wetboek van het Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder 3.) is een politieambtenaar in dat geval bevoegd om de verdachte aan te houden en deze zo spoedig mogelijk voor te geleiden aan een officier van justitie of een van diens hulpofficieren. Gelet hierop waren de politieambtenaren naar de mening van de korpsbeheerder bevoegd om verzoeker aan te houden en over te brengen naar het politiebureau.
3. Op basis van artikel 22 van de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke Marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar (zie Achtergrond, onder 4.) zijn politieambtenaren bevoegd om personen die van hun vrijheid zijn beroofd ten behoeve van het vervoer de handboeien aan te leggen. Deze maatregel kan slechts worden getroffen in verband met vluchtgevaar of de veiligheid van de persoon die van zijn vrijheid is beroofd, de politieambtenaren en/of derden.
4. Het is dus onjuist om een arrestant standaard de handboeien om te doen bij het vervoer naar het politiebureau, aldus de korpsbeheerder. De handboeien zijn slechts toegestaan indien concrete feiten of omstandigheden die redelijkerwijs vereisen. In dit geval kunnen de aard van het strafbare feit, bedreiging met een behulp van een mes en een hakbijl en de wijze van het vervoer, een hiervoor niet ingerichte onopvallende politieauto, naar de mening van de korpsbeheerder gezien worden als feiten of omstandigheden die handboeien rechtvaardigen.
5. Verder is volgens de korpsbeheerder na vergrendeling van de handboeien (het zogenaamde 'locken'), het strakker zetten van de handboeien niet mogelijk. De korpsbeheerder acht het dan ook niet aannemelijk dat politieambtenaar W. de handboeien nog strakker zou hebben gezet.
6. Op basis van artikel 8 lid 3 van de Politiewet 1993 (zie Achtergrond, onder 5.) is een politieambtenaar bevoegd tot het onderzoek aan de kleding van personen indien uit feiten of omstandigheden blijkt dat er onmiddellijk gevaar dreigt voor het leven of de veiligheid van de politieambtenaren of van derden en dat het onderzoek aan de kleding ter afwending van dit gevaar noodzakelijk is. De meldster van de bedreiging heeft gezegd dat

de verdachte in het bezit zou zijn van een mes en een hakbijl. Tevens zou hij een psychiatrisch verleden hebben. Gelet hierop is de korpsbeheerder van mening dat er redelijkerwijs gevaar dreigde voor het leven of de veiligheid van de politieambtenaren of van derden en dat het fouilleren ter afwending van dit gevaar noodzakelijk was.

7. Op basis van de verklaringen van de betrokken politieambtenaren is de korpsbeheerder van mening dat het onderzoek aan de kleding van verzoeker op de voorgeschreven wijze heeft plaatsgevonden. De korpsbeheerder heeft geen reden om aan deze verklaringen te twijfelen.

8. De korpsbeheerder acht de klachten van verzoeker over de aanhouding, de handboeien en foullering dan ook ongegrond.

9. Bij de voorgeleiding van verzoeker bij de hulpofficier van justitie, toonde verzoeker zijn identiteitsbewijs. Toen werd gelijk duidelijk dat verzoeker niet meer als verdachte kon worden aangemerkt. Ophouden op basis van artikel 61 van het Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder 4.) was dan ook niet meer mogelijk volgens de korpsbeheerder. Verzoeker had daarom direct na de voorgeleiding in vrijheid moeten worden gesteld. De duur van het alsnog ophouden is daarbij niet van belang. De korpsbeheerder acht deze klacht van verzoeker wel gegrond.

10. Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman liet de korpsbeheerder weten dat hij bij zijn eerdere standpunt blijft. Voor wat betreft het aanbieden van excuses deelde de korpsbeheerder aan de Nationale ombudsman mee dat hij geen excuses aan verzoeker heeft aangeboden omdat hij het overgrote deel van de klachten als niet gegrond heeft beoordeeld. Achteraf bezien had hij dan ook alleen excuses kunnen aanbieden voor wat betreft de duur van het ophouden voor het onderzoek.

Oordeel van de Nationale Ombudsman

Ten aanzien van de aanhouding

Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat grondrechten worden gerespecteerd. In dit geval gaat het om bescherming van het recht op persoonlijke vrijheid. Het recht op persoonlijke vrijheid is gewaarborgd in verdragen en de Grondwet. In de wet is geregeld in welke gevallen de overheid een burger zijn vrijheid mag ontnemen. Zo biedt artikel 53 Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder 3.) een wettelijke basis voor aanhouding van een persoon ten aanzien van wie een redelijke verdenking van een strafbaar feit bestaat.

1. Verzoeker klaagt erover dat hij is aangehouden door de politie. Voor de beoordeling van de vraag of de politie in redelijkheid verzoeker kon aanhouden, is van belang of verzoeker kon worden aangemerkt als verdachte van een strafbaar feit in de zin van artikel 27 van het Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder 1.). Iemand kan slechts als verdachte worden aangemerkt indien er sprake is van een redelijk vermoeden van schuld. Dat vermoeden van schuld dient te steunen op specifieke feiten of omstandigheden van het geval en dit dient bovendien naar objectieve maatstaven gezien redelijk te zijn. Het is dus geen vereiste dat er op het moment dat wordt besloten om al dan niet tot aanhouding over te gaan, ook al vast staat dat die persoon het gestelde strafbare feit ook daadwerkelijk heeft begaan. Een redelijke verdenking is voldoende om tot aanhouding over te gaan.

2. Op de bewuste avond kregen de betrokken politieambtenaren een melding dat er een man genaamd K., vrouwen in een woning zou gijzelen met een mes en een hakbijl. De man zou volgens de meldster van het feit psychisch niet in orde zijn en hij zou gek worden als hij de politie zou zien. Als de politieambtenaren voor de woning overleg voeren om een plan van aanpak te bedenken komen de vrouwen naar buiten rennen. De politieambtenaren zien ook twee mannen lopen en de vrouwen wijzen naar de mannen en zeggen dat K. daar loopt. De politieambtenaren rennen vervolgens naar de twee mannen toe en vragen wie van de twee K. is. Volgens de politieambtenaren antwoorden beide mannen dat zij K. heten. Volgens verzoeker en zijn broer is dat niet juist, maar antwoordt alleen de broer dat hij K. heet.

3. Wat daar ook van zij, de Nationale ombudsman kan zich voorstellen dat de politieambtenaren onder de gegeven omstandigheden - een persoon die psychisch niet in orde zou zijn met een mes en een hakbijl - besluiten om beide personen aan te houden. Op dat moment is er een redelijke verdenking. De Nationale ombudsman kan zich ook voorstellen dat in deze hectische situatie de politieambtenaren hebben besloten om beide mannen mee te nemen naar het politiebureau om daar uit te zoeken wie K. is en wat de betrokkenheid is van de andere persoon. Het vereiste dat grondrechten worden gerespecteerd is in dit geval niet geschonden.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

II. Ten aanzien van de handboeien

Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat grondrechten worden gerespecteerd. Het recht op onaantastbaarheid van het lichaam is neergelegd in internationale verdragen en de Grondwet (zie Achtergrond, onder 6.). Het aanleggen van handboeien vormt een inbreuk op de lichamelijke integriteit van de betreffende persoon. Een politieambtenaar kan een aangehouden verdachte ten behoeve van het vervoer handboeien aanleggen. Dit mag alleen gebeuren als dit noodzakelijk is vanwege vluchtgevaar of gevaar voor de veiligheid van de betrokken persoon of politieambtenaar (artikel 22 van de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke Marechaussee en de

buitengewoon opsporingsambtenaar (zie Achtergrond, onder 4.). Het aanleggen van handboeien tijdens het vervoer van een arrestant naar het politiebureau mag geen automatisme zijn.

1. Verzoeker klaagt erover dat hij geboeid werd en dat politieambtenaar W. de handboeien strakker zette toen verzoeker vragen stelde omtrent zijn aanhouding. De politie had een melding gekregen van een man die geestelijk niet in orde zou zijn met een mes en een hakbijl, die agressief zou zijn naar de politie. Daarnaast beschikte de politie niet over een politieauto die geschikt was om arrestanten te vervoeren. De Nationale ombudsman kan zich onder deze omstandigheden voorstellen dat verzoeker geboeid werd vanwege de veiligheid voor het vervoer naar het politiebureau.

2. Het locken van de handboeien is een procedure die standaard door de politie wordt toegepast zodat de handboeien niet strakker kunnen gaan zitten of gezet kunnen worden. De Nationale ombudsman acht het daarom niet aannemelijk dat politieambtenaar W. de handboeien nog strakker zou hebben gezet. Het vereiste dat grondrechten worden gerespecteerd is in dit geval niet geschonden.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

III. Ten aanzien van het fouilleren

Het klachtonderdeel over het fouilleren wordt eveneens getoetst aan het recht op onaantastbaarheid van het menselijk lichaam, zoals hiervoor omschreven. Aangezien door fouillering inbreuk wordt gemaakt op een grondrecht is daarvoor een wettelijke legitimering vereist (zie Achtergrond, onder 5.).

1. Het onderzoek aan de kleding betreft een veiligheidsfouillering en is gebaseerd op artikel 20 lid 1 van de Ambtsinstructie (zie Achtergrond, onder 4.). Deze fouillering is te beschouwen als een maatregel in het belang van de veiligheid ter bescherming van de verdachte en de politieambtenaren.

2. Verzoeker klaagt erover dat hij is gefouilleerd door politieambtenaar W. en dat W. hem daarbij meerdere malen hard in zijn kruis heeft geknepen.

3. Gelet op de melding die de politie kreeg van een gevaarlijke man met wapens en het wijzen van de vrouwen naar verzoeker en zijn broer is de Nationale ombudsman van oordeel dat deze situatie rechtvaardigde dat verzoeker op het moment van aanhouding aan een veiligheidsfouillering werd onderworpen.

4. Volgens verzoeker werd hij tijdens het fouilleren meerdere malen hard in zijn kruis geknepen. Volgens politieambtenaar W. heeft hij verzoekers kruisstreek wel betast volgens de aangeleerde methode, maar heeft hij verzoeker daar zeker niet bij geknepen. Ook zijn collega P. verklaarde dat hij niets van dit heeft gezien. Hij verklaarde dat hij W. kent als

een integere collega en dat hij nooit dergelijk gedrag bij hem heeft gezien.

5. De Nationale ombudsman kan begrijpen dat verzoeker het fouilleren in zijn kruisstreek als vernederend heeft ervaren. Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman zijn echter geen feiten aan het licht gekomen om te twifelen aan de verklaringen van de politieambtenaren en er zijn ook geen aanwijsbare redenen waarom politieambtenaar W. verzoeker hard in zijn kruis zou knijpen. De Nationale ombudsman acht het daarom aannemelijk dat verzoeker volgens de aangeleerde methode in de kruisstreek is betast.

De Nationale ombudsman is van oordeel dat het vereiste dat grondrechten worden gerespecteerd in dit geval dan ook niet is geschonden.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

IV. Ten aanzien van het niet-aanbieden van excuses

Het vereiste van correcte bejegening houdt onder meer in dat overheidsinstanties burgers als mens respecteren en hen beleefd behandelen. Dit vereiste impliceert dat overheidsinstanties burgers serieus nemen in hun klachten. Indien de korpsbeheerder oordeelt dat de politie niet behoorlijk heeft gehandeld op een bepaald punt, dient de korpsbeheerder hiervoor dan ook zijn excuses te maken aan verzoeker. Ook zijn naar het oordeel van de Nationale ombudsman excuses op hun plaats indien achteraf blijkt dat iemand ten onrechte is aangehouden.

1. Verzoeker klaagt er tevens over dat de korpsbeheerder geen excuses heeft aangeboden. Hierdoor had hij het gevoel dat hij niet serieus werd genomen in zijn klacht.

2. In zijn brief van 21 juni 2010 heeft de korpsbeheerder verwezen naar het advies van de klachtencommissie van de politie en dat hij één klachtonderdeel gegrond achtte. Hoewel hiermee was erkend dat de politie op één klachtonderdeel niet behoorlijk had gehandeld naar verzoeker toe, zou het respectvol zijn geweest om aan verzoeker ook nog excuses voor dat handelen aan te bieden. Bovendien waren excuses op hun plaats voor het feit dat verzoeker achteraf ten onrechte bleek te zijn aangehouden. Dat die aanhouding rechtmatig was, doet daaraan niet af. Door dit na te laten, acht de Nationale ombudsman het begrijpelijk dat bij verzoeker de indruk is ontstaan dat hij niet serieus is genomen, terwijl de aanhouding en ophouding op het politiebureau een grote impact op hem hebben gehad. De Nationale ombudsman is daarom van oordeel dat er op dit punt is gehandeld in strijd met het vereiste van correcte bejegening.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Haaglanden, is

gegrond ten aanzien van het niet aanbieden van excuses wegens schending van het vereiste van correcte bejegening;

niet gegrond ten aanzien van de aanhouding, het fouilleren en het gebruik van de handboeien.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

Achtergrond

1. Artikel 27 Wetboek van Strafvordering

1. Als verdachte wordt vóórdat de vervolging is aangevangen, aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan eenig strafbaar feit voortvloeit.

2. Daarna wordt als verdachte aangemerkt degene tegen wien de vervolging is gericht.

3. De aan de verdachte toekomende rechten komen tevens toe aan de veroordeelde tegen wie een strafrechtelijk financieel onderzoek is ingesteld of te wiens aanzien op een vordering van het openbaar ministerie als bedoeld in artikel 36e van het Wetboek van Strafrecht niet onherroepelijk is beslist.

2. Artikel 128 Wetboek van Strafvordering

1. Ontdekking op heeter daad heeft plaats, wanneer het strafbare feit ontdekt wordt, terwijl het begaan wordt of terstond nadat het begaan is.

2. Het geval van ontdekking op heeter daad wordt niet langer aanwezig geacht dan kort na het feit dier ontdekking.

3. Artikel 53 Wetboek van Strafvordering

1. In geval van ontdekking op heeter daad is ieder bevoegd den verdachte aan te houden.

2. In zoodanig geval is de officier van justitie of de hulpofficier bevoegd den verdachte, na aanhouding, naar eene plaats van verhoor te geleiden; hij kan ook diens aanhouding of voorgeleiding bevelen.

3. Geschiedt de aanhouding door een anderen opsporingsambtenaar, dan draagt deze zorg dat de aangehoudene ten spoedigste voor den officier van justitie of een van diens hulpofficieren wordt geleid.

4. Geschiedt de aanhouding door een ander, dan levert deze den aangehoudene onverwijld aan een opsporingsambtenaar over, onder afgifte aan deze van mogelijk in beslag genomen voorwerpen, die dan handelt overeenkomstig de bepalingen van het voorgaande lid en, zo nodig, de artikelen 156 en 157.

4. Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke Marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar

Artikel 20

"...1 het onderzoek, bedoeld in artikel 8, derde lid, van de Politiewet 1993, geschiedt door het oppervlakkig aftasten van de kleding en wordt zoveel mogelijk uitgevoerd door een ambtenaar van hetzelfde geslacht als degene die aan het onderzoek wordt onderworpen..."

Artikel 22

1. De ambtenaar kan een persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, ten behoeve van het vervoer handboeien aanleggen.

2. De maatregel, bedoeld in het eerste lid, kan slechts worden getroffen, indien de feiten of omstandigheden dit redelijkerwijs vereisen met het oog op gevaar voor ontvluchting, dan wel met het oog op gevaar voor de veiligheid of het leven van de persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, van de ambtenaar of van derden.

3. De in het tweede lid bedoelde feiten of omstandigheden kunnen slechts gelegen zijn in:

- a. de persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, of
- b. de aard van het strafbare feit op grond waarvan de vrijheidsbeneming heeft plaatsgevonden, één en ander in samenhang met de wijze waarop en de situatie waarin het vervoer plaatsvindt.

5. Artikel 8 lid 3 Politiewet 1993

De ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak is bevoegd tot het onderzoek aan de kleding van personen bij de uitoefening van een hem wettelijk toegekende bevoegdheid of bij een handeling ter uitvoering van de politietaak, indien uit feiten of omstandigheden blijkt dat een onmiddellijk gevaar dreigt voor hun leven of veiligheid, die van de ambtenaar zelf of van derden en dit onderzoek noodzakelijk is ter afwending van dit gevaar.

6. Artikel 11 Grondwet

Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam.